

K-8/06-658.

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Županijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda i to Zvonka Vekića, kao predsjednika vijeća te Nikole Sajtera i Branke Guljaš, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Sandre Badža kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. ENESA VITEŠKIĆA, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (NN br. 31/93., 108/95. i 28/96.; u nastavku: OKZ RH), povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 12. ožujka 2003. god. br. K-DO-68/2002., nakon javne glavne rasprave završene dana 25. siječnja 2007. god., u nazočnosti zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Osijeku Željka Krpana, ošt. Vukice Radić, opunomoćenika ošt. Nenada Jelića, Darka Šupera, odvjetnika iz Osijeka, optuženika Enesa Viteškića te branitelja Davora Krtića, odvjetnika iz Osijeka, dana 29. siječnja 2007. god. objavio je i

p r e s u d i o j e

OPT. ENES VITEŠKIĆ, [REDACTED]

[REDACTED] ne
vodi se drugi kazneni postupak,

temeljem čl. 354. toč. 3. ZKP

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

dana 11. prosinca 1991. godine u večernjim satima, u Paulinom Dvoru, postupajući protivno odredbama članka 3. stavka 1. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. te članaka 48. i 51. stavka 1., 2. i 3. Dopunskog protokola ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. god. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I) od 08. lipnja 1977. god., tijekom obrane toga i okolnih sela od oružanih napada tzv. JNA i njoj pridruženih paravojnih postrojbi pobunjenog lokalnog srpskog stanovništva u zajedničkoj agresiji na Republiku Hrvatsku, kao pripadnik 2. pješačke

čete 1. bojne 130. brigade Hrvatske vojske, zajedno s os. Nikolom Ivankovićem i više nepoznatih osoba, nakon što su u gostionici u selu Vladislavcima čuli da je preminuo njihov ranjeni suborac Ilija Ravnjak, dogovorili se da odu u Paulin Dvor i iz odmazde zbog gubitka toga suborca ubiju tamošnje mještane srpske narodnosti, naoružani automatskim puškama i ručnim bombama, ukrcali se u osobno vozilo oznake «VW Caddy» i dovezli se njime do Paulinog Dvora, pa su došavši do kuće Andrije Bukvića u Glavnoj ulici br. 52, znajući da u njoj zbog neposredne ratne opasnosti zajednički boravi više civilnih osoba srpske narodnosti, ušli u kuću i uvjerivši se da su tamo civili koje su tražili, rafalnom paljbom iz automatskih pušaka i bacanjem aktiviranih ručnih bombi u prostorije u kojima su civili bili smješteni, usmrtili Milana Labusa, Spasoju Milovića, Boju Grubišić, Božidara Sudžukovića, Bosiljku Katić, Dragutina Kečkeša, Boška Jelića, Milana Katića, Dmitra Katića, Draginju Katić, Vukašina Medića, Darinku Vujnović, Anđu Jelić, Milicu Milović, Petra Katića, Jovana Gavrića, Milenu Rodić i Mariju Sudžuković,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata ubijao civilno stanovništvo,

čime bi počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120 st. 1. OKZ RH.

Temeljem čl. 123. st.1. ZKP troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. do 5. ZKP te nužni izdaci opt. Enesa Veškića i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

Obrazloženje

Županijskog državno odvjetništvo u Osijeku, u uvodu označenom optužnicom, koja je djelomično (u dijelu koji se odnosi na činjenični opis djela) izmijenjena na ročištu za glavnu raspravu od 05. travnja 2004. god., optužilo je Enesa Viteškića iz Vladislavaca, zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

Optuženi Enes Viteškić, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. ZKP, izjasnio se da se ne smatra krivim.

U dokaznom postupku izvedeni su dokazi ispitivanjem svjedoka Dragutina Lizaka, Ante Pranjica, Stane Pokrajac, Josipa Smolčića, Ivana Delije, Antona Jelenića, Josipa Urbana, Dražena Aračića, Petra Pavkovića, Peje Čosića, Josipa Aračića, Mladena Pavlovskog, Ladislava Bognara, dr. Borisa Dumenčića, Josipa Uglika, Zvonimira Valentekovića, Vljaka Petrovića, Vladimira Burića, Ivice Šimičića, Željka Nađa, Živka Katića i Franka Križmana, balističkim vještačenjem po vještaku Vedranu Nuiću, dipl. ing., psihijatrijskim vještačenjem po vještaku neuropsihijatru prof. dr. sc. Nikoli Mandiću, sudsko-medicinskim vještačenjem po vještaku prof. dr. sc. Davoru Strinoviću, čitanjem (uz suglasnost stranaka) iskaza svjedoka Zdravka Andrića, Željka Petrovičkog, Nikole Huđina, Ivana Čoline, Ivana Švabelja, Zdravka Vinogradca, Stjepana Čanga, Josipa Pavlinušića, Franje Kovačevića, Radoslava Milovića, Savke Katić, Dragomira Lapčevića, Darija Horvata, Stjepana Husnjaka, Darka Bobete, Slavka Kita, Davora Dabutovića, Ivice Jelinića, Zvonimira Kečkeša, Pave Kečkeša, Franje Pranjica, Gorana Sekereša, Antuna Ivankovića, Damira Oreškovića, Željka Bradarića, Ivice Bradarića, Obrada Simića, Josipa Maleša, Nevenke Čanadić, Mirjane Tepšić, Đuriđice Ratković, Ivana Babića, Josipa Sića, Mate Gedžića, Darka Ropca, Miroslava Gicia, Živka Mijića, Velimira

Gavrilovića, Vide Kulaš i Karla Gorinška, čitanjem odnosno kratkim usmenim izlaganjem izvješća o uhićenju i privođenju od 13. rujna 2002. god., rješenja ovog suda od 14. rujna 2002. god. br. Kir-1162/02., „izvještaja“ od 11. prosinca 1991. god., „radnog naloga“, dnevnika događaja za 11/12. prosinca 1991. god., dopisa „Zapovjedništvu 101. brigade Beketinci“, dopisa Ministarstva obrane RH od 07. prosinca 1991. god., foto-dokumentacije očevida br. OU 97/2002., foto-dokumentacije br. OU 1/2002., foto-dokumentacije br. OU 70/2002., foto-elaborate i izvješća Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku s obdukcijama posmrtnih ostataka, rješenja ovog suda od 16. rujna 2002. god. br. Kio-989/02-5., potvrde o visini dohotka od 23. rujna 2002. god. na ime Enes Viteškić, rješenja ovog suda od 10. listopada 2002. br. Kv-299/02., zapisnika o ekshumaciji posmrtnih ostataka od 15. listopada 2002. br. Kio-289/02., foto-dokumentacije očevida br. OU 754/2002., zapisnika Sekcije br. 409/2002. KB Osijek, foto-elaborate i izvješća Zavoda za sudsku medicinu i krim. o obdukcijama posmrtnih ostataka, zapisnika ovog suda od 06. studenoga 2002. br. Kio-289/02., foto-dokumentaciju očevida br. OU 167/2002., rješenje ovog suda od 11. prosinca 2002. god. br. Kv-355/02., rješenje ovog suda od 11. veljače 2003. god. br. KV-28/03., izvješće DNA laboratorija Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku od 10. veljače 2003. god., zapisnika o ekshumaciji od 13. svibnja 2002. god. br. Kio-1048/02., rješenja od 13. ožujka 2003. god. br. Kv-66/03., rješenja ovog suda od 20. svibnja 2003. br. Kv-154/03., rješenje ovog suda od 22. srpnja 2003. god. br. Kv-226/03-5., zapisnika o vještačenju Centra za krim. vještačenja „Ivan Vučetić“ MUP RH Zagreb od 06. kolovoza 2003. god., rješenje ovog suda od 25. rujna 2003. br. Kv-277/03., rješenje ovog suda od 28. studenoga 2003. br. Kv-334/03., foto-dokumentaciju vještačenja, rješenja ovog suda od 20. veljače 2004. god. br. Kv-40/04., preslik izvješća Vojne policije 130. brigade u Beketincima od 11. prosinca 1991. god., smrtni list Matičnog ureda Osijek od 15. srpnja 1996. god. na ime Ilija Ravnjak i izvotka iz KE na ime Enes Viteškić.

Neosnovani su navodi formalne obrane optuženika (putem branitelja) da se iz spisa predmeta izdvoje zapisnici o ispitivanju svjedoka Ivana Delije, Antona Jelenića, Josipa Smolčića, Vladimira Burića, Željka Petrovickog, Josipa Urbana, Nikole Huđina, Ante Pranjica, Dragutina Lizaka, Ivana Šimičića, Živka Katića, Stane Pokrajac, Franka Križmana i Zdravka Andrića, jer da su navedeni svjedoci ispitani bez branitelja i mogućnosti da okrivljenik bude nazočan njihovom ispitivanju, iako se radi o kaznenom djelu za koje je obvezna obrana po branitelju i jer su ispitani protivno odredbama čl. 184., 185. i 186. ZKP.

Iz podataka u spisima predmeta ovog suda br. Kir-1070/02., Kir-1053/02., Kir-1119/02., Kir-1109/02. i Kir-1048/02., koji su priloženi spisima ovog predmeta (K-18/03.), proizlazi da su navedene osobe, na prijedlog državnog odvjetnika za poduzimanje istražne radnje, koji se temeljio na odredbi čl. 185. st. 1. KZ, jer je počinitelj kaznenog djela bio nepoznat, ispitane kao svjedoci po istražnom sucu prije donošenja rješenja o provođenju istrage, dakle, u tzv. predistražnom postupku. Sukladno odredbi čl. 185. st. 1. ZKP, u slučaju kada je počinitelj kaznenog djela nepoznat, državni odvjetnik može zatražiti da pojedine istražne radnje poduzme istražni sudac. Nesporno je da je ispitivanje svjedoka istražna radnja (odnosno, jedna od istražnih radnji). Pri tome, nije nužno da postoji opasnost od odgode izvođenja navedne istražne radnje (ispitivanja svjedoka), kao što je to predviđeno odredbama čl. 184. i čl. 186. ZKP. Prema odredbi čl. 185. st. 1. ZKP, kao razlog da državni odvjetnik hitnu istražnu radnju ispitivanja svjedoka u tzv. predistražnom postupku predloži, može biti i svrsishodnost da se neka osoba ispita kao svjedok pred istražnim sucem i prije pokretanja kaznenog postupka. Nesporno je, da je istražni sudac prihvatio prijedlog državnog odvjetnika za poduzimanje hitne istražne radnje, ispitivanja naprijed navedenih osoba kao svjedoka.

Iz navedenog, dakle, proizlazi da su predmetne hitne istražne radnje, ispitivanje svjedoka Ivana Delije, Antona Jelenića, Josipa Smolčića, Vladimira Burića, Željka Petrovickog, Josipa Urbana, Nikole Huđina, Ante Pranjica, Dragutina Lizaka, Ivice Šimičića, Živka Katića, Stane Pokrajac, Franka Križmana i Zdravka Andrića, izvršene u skladu sa zakonom, konkretno odredbi čl. 185. st. 1. ZKP, pa da se, dakle, radi o pravno valjanim dokazima. Ovdje treba istaknuti, da čak i u slučaju osnovanosti navoda iz prijedloga za izdvajanje, da nisu bili ispunjeni zakonski uvjeti, da se navedeni svjedoci ispituju u tzv. predistražnom postupku, nego da ih je trebalo ispitati u istražnom postupku, iako ovaj sud iz naprijed navedenih razloga, kao što je navedeno, smatra suprotno, da su ovi bili ispunjeni, da okolnost, da branitelj i optuženik nisu bili nazočni istražnoj radnji ispitivanja svjedoka, sama za sebe još ne oduzima dokaznu vrijednost provedenoj istražnoj radnji ispitivanja svjedoka. Nesporno je da je u ovom kaznenom predmetu obrana optuženika bila obvezatna, zbog visine zapriječene kazne za djelo, za koje se ovi terete (kazna zatvora od 20 godina), već pri njihovom prvom ispitivanju (čl. 65. st. 1. ZKP). Međutim, obvezatnost, cijeneći je s aspekta pravilnosti dokaza, relevantna je isključivo za provođenje istražne radnje ispitivanja okrivljenika i nema utjecaja na pravilnost provođenja drugih istražnih radnji (konkretno ispitivanja svjedoka). Isto tako, povreda odredaba kaznenog postupka (o pozivanju branitelja i okrivljenika da budu nazočni istražnoj radnji ispitivanja svjedoka) koja nije učinjena u fazi pripremanja ili u tijeku glavne rasprave ili pri donošenju presude ne može predstavljati bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 3. ZKP.

Opt. Enes Viteškić ne priznaje počinjenje kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, a brani se opisujući svoj ratni put u 130. brigadi HV, ratna zbivanja na području Vladislavaca i Paulinog Dvora, svoje suborce pa i one poginule, među kojima i Iliju Ravnjaka, no brani se da nije sudjelovao u počinjenju ubojstva u Paulinom Dvoru, niti u skupljanju mrtvih i odvoženju iz Paulinog Dvora, da nikada nije boravio na području vojarne Lug, da o stradanju civila u Paulinom Dvoru nikada nije imao neke razgovore s vojnom policijom i SIS-om, da je zapravo slučajem 13. prosinca 1991. god. u hotelu u Našicama zatekao neke vojne policajce i častio ih, a da je za slučaj Paulinog Dvora saznao putem javnog tiska.

Notorna (općepoznata) je činjenica da je, u vrijeme inkriminiranog događaja (11. prosinca 1991. god.) bila u tijeku agresija tzv. JNA i njoj pridruženih paravojnih postrojbi pobunjenog dijela lokalnog srpskog stanovništva na Republiku Hrvatsku, odnosno na njezine pojedine dijelove, pa tako i na Istočnu Slavoniju, gdje se nalazi mjesto Paulin Dvor. Nisu sporne činjenice, a iste proizlaze i iz izvedenih dokaza da je selo Paulin Dvor početkom prosinca 1991. god. bilo uz samu crtu bojišnice, da su obrambene položaje na bojišnici i u selu držali pripadnici Hrvatske vojske (HV), a da su se svakodnevno odvijale oružane aktivnosti. Iz iskaza više ispitanih svjedoka, npr. Stane Pokrajac, Vide Kulaš, Velimira Gavrilovića, Borisa Dumenčića i Karla Gorinška proizlazi da je svim sudionicima tadašnjih ratnih zbivanja u Paulinom Dvoru bilo poznato da su preostali stanovnici Paulinog Dvora bili grupirani u svega nekoliko kuća, s tim da je najviše civila bilo smješteno u kući Andrije Bukvića, u Ul. Glavna br. 52. Svj. Karl Gorinšek je iskazao, da je takva mjera inače u ratu sastavni dio postupka u borbenoj zoni, a da se to radi i zbog sigurnosti civila i zbog potrebe da vojska lakše nadzire teren. Iz iskaza svjedoka Stane Pokrajac, Vide Kulaš i Velimira Gavrilovića proizlazi da su Milan Labus, Spasoja Milović, Boja Grubišić, Božidar Sudžuković, Bosiljka Katić, Dragutin Kečkeš, Boško Jelić, Milan Katić, Dmitar Katić, Draginja Katić, Vukašin Medić, Darinka Vujnović, Anđa Jelić, Milica Milović, Petar Katić, Jovan Gavrić, Milena Rodić i Marija Sudžuković bili smješteni u navedenoj kući Andrije Bukvića. Iz iskaza svjedoka Stane Pokrajac, Josipa Urbana, Vide Kulaš, Zdravka Andrića, Antona Jelenića, Josipa Smolčića, Borisa Dumenčića i Velimira Gavrilovića proizlazi da je

dana 11. prosinca 1991. god., u večernjim satima, došlo do oružanog napada na navedene civile koji su se nalazili u kući Andrije Bukvića, pri čemu su ovi smrtno stradali. Smrtno stradali civili bili su srpske nacionalnosti, osim Dragutina Kečkeša koji je bio mađarske nacionalnosti.

Iskazi navedenih svjedoka (glede navedenih činjenica) ocijenjeni su kao vjerodostojni (istiniti) jer su suglasni, jer nisu utvrđene okolnosti koje bi dovele u sumnju njihovu objektivnost i jer na njihovu vjerodostojnost upućuju i ostali izvedeni dokazi (prvenstveno tzv. materijalni dokazi).

Iz zapisnika o ekshumaciji, nalaza i mišljenja sudsko-medicinskog vještaka prof. dr. sc. Davora Strinovića, nalaza i mišljenja vještaka za balistiku Vedrana Nuića, dipl. ing., fotodokumentacije očevida, izvješća DNA laboratorija Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku Zagreb, fotoelaborata i izvješća o obdukcijama Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu, proizlazi da su, na području Rizvanuše kod Gospića i na mjesnom groblju u Trpinji, pronađeni posmrtni ostaci više osoba, i to na području Rizvanuše kod Gospića, posmrtni ostaci Milana Labusa, Spasoja Milovića, Boje Grubišić, Božidara Sudžukovića, Bosiljke Katić, Dragutina Kečkeša, Boška Jelića, Milana Katića, Dmitra Katića, Draginje Katić, Vukašina Medića, Anđe Jelić, Milice Milović, Petra Katića, Jovana Gavrića, Milene Rodić i Marije Sudžuković, a na mjesnom groblju u Trpinji, posmrtni ostaci Darinke Vujnović, dakle, ukupno 18 osoba. Smrt navedenih osoba je bila nasilna, a uzrok smrti su strijelne ili eksplozivne ozljede glave i ostalih dijelova tijela. Ovdje treba istaknuti da iako iz nalaza i mišljenja sudsko-medicinskog vještaka, pored ostalog, proizlazi da nije bilo moguće utvrditi uzrok smrti Milene Rodić, kod koje je utvrđen prijelom u predjelu desne natkoljenice, da iz činjenice da se i ova, zajedno s naprijed navedenim osobama, inkriminirane zgrade, nalazila u kući Andrije Bukvića i da su (i) njezini posmrtni ostaci ekshumirani na području Rizvanuše kod Gospića, kao neosporan se nameće zaključak da je i njezina smrt nasilna, da su uzrok (i) njezine smrti strijelne ili eksplozivne ozljede. Sredstva kojim su zadane ozljede uslijed kojih je nastupila smrt naprijed navedenih osoba, su vatreno oružje i minsko-eksplozivna sredstva (ručne bombe).

Nalazi i mišljenje sudsko-medicinskog vještaka i vještaka za balistiku u cijelosti su prihvaćeni jer su dani po visokostručnim osobama, u skladu s pravilima struke, a ni stranke na ove nisu imale primjedbi. Autentičnost, u smislu njihove sadržajne istinitosti, navedenih isprava nije dovedena u sumnju (nije bilo primjedbi na iste). Za napomenuti je da u sumnju nije dovedena autentičnost ni ostalih isprava koje su pročitane i u koje je izvršen uvid u dokaznom postupku.

Svj. Josip Urban iskazao je, da je, u vrijeme inkriminiranog događaja, bio pripadnik 107. brigade HV i da se kao stražar nalazio na ulazu u Paulin Dvor. Kratko vrijeme prije nego što će čuti pucnjavu i eksplozije u Paulin Dvor ušlo više muškaraca, njih oko 8, koji su bili uniformirani, a samo jedan je bio u civilu, a koji su mu rekli: «Idemo napraviti malo reda, tu ima Srba!». Jedan od njih je ostao pored njega, a ostali su ušli u selo.

Iz iskaza svj. Borisa Dumenčića proizlazi, da je liječnik, a u vrijeme inkriminiranog događaja, u Paulinom Dvoru se nalazio kao zapovjednik sanitetske desetine 3. bataljuna 107. brigade HV. Nedugo nakon što je čuo pucnjavu i eksplozije, prišlo nekoliko vojnika, njih 3 do 5, uz još po koju siluetu u njihovoj pozadini, koji su rekli: «da su oni došli osvetiti svog suborca koji je umro tu ili prethodnu večer u KB u Osijeku».

Iz nalaza i mišljenja vještaka za balistiku proizlazi, (i) da su dostavljeni artefakti ispaljeni iz najmanje jednog od mogućih 17 oružja u cal. 7,62 mm x 39 (i to najvjerojatnije iz automatskih pušaka tipa «Kalašnjikov», iz poluautomatskih pušaka marke «Crvena zastava» M 59/66, u cal. 7,62 mm x 39, ili puškomitraljeza marke «Crvena zastava» M 70B1 u cal. 7,62 mm x 39), iz najmanje jednog od mogućih 5 oružja cal. 7,9 mm x 57, iz najmanje jednog od moguća dva poluautomatska ili automatska pištolja marke «CZ» u cal. 7,65 mm i najmanje jednog od moguća dva minsko-eksplozivna sredstva RB (ručna bomba) M 75, da je dakle, u navedene civile pucano iz različitih vrsta oružja, a uporabljena su i minsko-eksplozivna sredstva.

Iskazi svjedoka Josipa Urbana i Borisa Dumenčića, glede navedenih činjenica, ocijenjeni sud kao vjerodostojni jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali, jer nisu utvrđene okolnosti koje bi dovele u sumnju njihovu objektivnost, jer su okolnosni (precizno su opisali činjenice o kojima su svjedočili), što njihove iskaze čini uvjerljivim i jer na vjerodostojnost njihovih iskaza upućuju i ostali izvedeni dokazi (tzv. materijalni tragovi – dokazi, a na kojim se temelje nalaz i mišljenje vještaka za balistiku). Već su naprijed navedeni razlozi zbog kojih su nalaz i mišljenje vještaka za balistiku u cijelosti, pa dakle i glede navedenih činjenica, prihvaćeni.

Sporna je (odlučna) činjenica, da li se među osobama koje su sudjelovale u usmrćenju navedenih civila nalazio pored os. Nikole Ivankovića i opt. Enes Viteškić, kao što to tvrdi optužba, ili se među njima ovaj nije nalazio, kao što to tvrdi obrana, materijalna i formalna (preko branitelja). U nedostatku tzv. neposrednih dokaza, opt. je porekao počinjenje kaznenog djela za koje se optužuje, a svjedoci koji su ispitani u dokaznom postupku nisu imali neposrednih saznanja o inkriminiranom događaju, nisu bili njegovi očevici, navedena sporna (i odlučna) činjenica također je utvrđivana tzv. posrednim dokazima, činjenicama – indicijima.

Svj. Josip Urban iskazao je, (i) da su se onih oko 8 muškaraca (od kojih je samo jedan bio u civilu), a koji su mu rekli: «Idemo napraviti malo reda, tu ima Srba!», do ulaza u selo, do njegovog stražarskog mjesta, dovezli vozilom «Caddy» (u zapisniku o ispitivanju ovog svjedoka od 13. rujna 2002. god. br. Kir-1119/02., očitom omaškom u pisanju, navedeno je da se «radilo o vozilu izgleda poput Candy»). Vozača je opisao kao osobu u dobi od oko 35 godina, a ostale, koji su bili s njim (vozačem) u grupi, opisao je kao «vidno mlađe negdje oko 20 godina».

Iz iskaza svj. Ante Pranjica u tzv. predistražnom postupku (na zapisniku od 26. kolovoza 2002. god. br. Kir-1053/02.), jer je tada naveo neke činjenice koje nije naveo na glavnoj raspravi, proizlazi da je, u vrijeme inkriminiranog događaja, bio zapovjednik 2. satnije 1. bojne 130. brigade HV, kojoj su pripadali os. Nikola Ivanković i opt. Enes Viteškić. Kada je dana 11. prosinca 1991. god. došao u zapovjedništvo 130. brigade HV, a koje je bilo smješteno u zgradi osnovne škole u Vladislavcima, tamo je zatekao pripadnike 2. voda Peju Ćosića i Ivicu Jelenića kako nose sanduk sa streljivom. Ivica Jelenić mu je u jednom trenutku rekao: «Pokokali smo sve Srbe». Upitao je Ivicu Jelenića: «Gdje?», a onda mu je ovaj odgovorio: »Pokokali smo sve Srbe u Paulin Dvoru.«. Nakon što se iz Paulinog Dvora vratio u Vladislavce, osobno se uvjerivši u istinitost dobivene informacije o ubojstvu civila u Paulinom Dvoru, u kući Andrije Bukvića, zapovjednik voda Vojne policije 130. brigade HV Ivan Delija, naložio je uhićenje Nikole Ivankovića i njegovo odvođenje na ispitivanje u zapovjedništvo Vojne policije u Bektince.

Svj. Anton Jelenić u tzv. predistražnom postupku (na zapisniku od 05. rujna 2002. god. br. Kir-1109/02.) iskazao je, da je kao vojni policajac u vodu Vojne policije 130. brigade HV, došao na mjesto inkriminiranog događaja i vidio da os. Nikola Ivanković i «Zijo», nesporno je da je to nadimak za opt. Enesa Viteškića, u kamion utovaruju mrtve. Kada se iz Paulinog Dvora vratio u Vladislavce i došao u zgradu osnovne škole, ovdje je pronašao Nikolu Ivankovića kako spava, bio je vidno alkoholiziran i priveo ga je u zapovjedništvo Vojne policije (u Beketincima). Sljedećeg dana, nakon noći kada su pokopane žrtve, vozio je svog zapovjednika Ivana Deliju na sastanak u zgradi škole u Vladislavcima, a koji sastanak je vodio Mirko Grošelj, načelnik Centra SIS-a Osijek. Nakon sastanka, Ivan Delija, koji je bio na tom sastanku, mu je ispričao da su na tom sastanku počinitelji Mirku Grošelju priznali da su počinili ubojstvo.

Iskazom na glavnoj raspravi od 28. studenoga 2006. god. svj. Anton Jelenić djelomično je odstupio od iskaza kojeg je dao u tzv. predistražnom postupku, jer je na glavnoj raspravi iskazao da je puno razmišljao o ovom događaju da li je osoba koja je zajedno sa os. Nikolom Ivankovićem i Zvonkom Andrićem utovarala leševe iz kuće Andrije Bukvića u Paulinom Dvoru, te istovarala leševe u lugu bila Enes Viteškić. Po njegovom sada izmijenjenom iskazu ta osoba je samo ličila opt. Enesu Viteškiću ali se radilo o pripadniku Saniteta.

Analizirajući izmijenjeni iskaz svj. Antona Jelenića sud je utvrdio da isti je sukladan iskazima svjedoka Darka Bobete i dr. Davora Dobutovića koji su iskazali da su oni po nalogu zapovjednika Saniteta izvršili utovar, prijevoz i istovar mrtvih tijela sami, te da osim pripadnika Saniteta nije bilo drugih osoba.

Svj. Ivan Delija iskazao je, da je, u vrijeme inkriminiranog događaja, bio zapovjednik voda Vojne policije 130. brigade HV. Između 8 do 10 vojnika koje je po naređenju Mirka Grošelja na sastanak, u zgradi osnovne škole u Vladislavcima, doveo njihov zapovjednik Anto Pranjić, on je poznavao Nikolu Ivankovića i osobu s nadimkom «Zijo».

Iz iskaza svj. Josipa Smolčića u tzv. predistražnom postupku (na zapisniku od 05. rujna 2002. god. br. Kir-1109/02.), jer je tada naveo neke činjenice koje nije naveo na glavnoj raspravi, proizlazi da je, nakon inkriminiranog događaja, kao zapovjednik službe motrenja i obavješćivanja u Vladislavcima, bio na sastanku u zgradi osnovne škole u Vladislavcima. To se dogodilo tako što je, dok se nalazio ispred prostorije u kojoj se održavao sastanak, čuo kako Mirko Grošelj (načelnik Centra SIS-a Osijek) viče: «Idioti, kreteni, treba vas sve pobiti i povješati». U jednom trenutku Mirko Grošelj obratio mu se riječima: «Smole, dođi da čuješ što su ovi napravili». Kada je na ovaj poziv Mirka Grošelja ušao u prostoriju u kojoj se održavao sastanak, u ovoj je vidio Antu Pranjića, vojne policajce i 7 do 10 gardista, pripadnika HV, koji sjede, a kojima se ovaj tj. Mirko Grošelj i obraća. Nakon toga Grošeljeva obraćanja, podigao se «Danguba» (nije sporno da je to nadimak os. Nikole Ivankovića), i zamolio da prije nego što odu na prvu crtu bojišnice, a to je bila pumpa kod Paulinog Dvora, kao kaznu za ono što su počinili, da se njemu i toj grupi gardista odobri odlazak na jednu večeru, odnosno u disco u Našice.

Svj. Petar Pavković iskazao je, da je, u vrijeme inkriminiranog događaja, bio načelnik SIS-a 130. brigade i da je u tom svojstvu bio nazočan sastanku u zgradi osnovne škole u Vladislavcima, na koji je dovedena grupa od 5 do 6 pripadnika Hrvatske vojske, kada je on za tu grupu čuo da su otišli u Paulin Dvor iz osvete poubijali civile. Iz te dovedene grupe, on je poznavao samo Nikolu Ivankovića.

Iskazi svjedoka Josipa Urbana, Ivana Delije i Petra Pavkovića, glede navedenih činjenica, ocijenjeni su kao vjerodostojni (istiniti) jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali, jer su određeni i jer nisu utvrđene okolnosti koje bi dovele u sumnju njihovu objektivnost. Kao vjerodostojno ocijenjeno je ono što su, glede navedenih činjenica, svjedoci Anto Pranjčić, Anton Jelenić i Josip Smolčić iskazali u tzv. predistražnom postupku jer su iskazivali o činjenicama koje su neposredno opažali, njihovi iskazi su okolnosni (sadrže precizan i detaljan opis činjenica koje su opažali) što ih čini uvjerljivim i jer, ili uopće nisu dali razloge za izmjenu iskaza (svj. Anton Jelenić) ili su razlozi koje su dali (svjedoci Anto Pranjčić i Josip Smolčić) ocijenjeni kao neuvjerljivi. Svj. Anto Pranjčić naveo je, da je kod istražnog suca govorio o onome što je čuo iz pričanja, da je mislio da sa istražnim sucem vodi samo nekakav neformalni razgovor i da nije znao da će sadržaj tog razgovora biti upisan u zapisnik, dok je svj. Josip Smolčić naveo da s obzirom na protek vremena od inkriminiranog događaja, on zapravo više nije siguran da li je bilo onako kako je ranije iskazao ili onako kako je iskazao na glavnoj raspravi.

Analizirajući utvrđene činjenice, ovaj sud smatra da se ipak radi o običnom zbroju činjenica – indicija, a ne o tzv. sustavu (zatvorenom krugu) činjenica – indicija, koje bi bile tako međusobno povezane da bi bila isključena svaka druga mogućnost osim one da je (i) ovaj, kako to navodi optužba, rafalnom paljbom iz automatske puške i bacanjem aktiviranih ručnih bombi, sudjelovao u usmrćenju navedenih civila, da dakle, nije bilo dovoljno dokaza da bi (i) ovaj postupao na navedeni način. Naime, da bi se neka odlučna činjenica mogla uzeti kao dokazana, njezino postojanje mora biti utvrđeno kao potpuno izvjesno. Utvrđene činjenice – indiciji, da je, zajedno s os. Nikolom Ivankovićem, sudjelovao u utovaru mrtvih tijela u kući i dvorištu Andrije Bukvića i da je na navedenom sastanku u zgradi škole u Vladislavcima koji je vodio Mirko Grošelj, sjedio, zajedno s os. Nikolom Ivankovićem, u grupi pripadnika HV, kojim se ovaj (Mirko Grošelj), obraćao i riječima: «Idioti, kreteni, treba vas sve pobiti i povješati», upućuju na zaključak da je čak vjerojatnije da je (i) opt. Enes Viteškić sudjelovao u usmrćenju civila u kući Andrije Bukvića, nego da u tome nije sudjelovao. No međutim, sve dok neka odlučna činjenica ostaje u razini vjerojatnosti, pa čak i one visokog stupnja, ne može se smatrati utvrđenom.

Postoje četiri obilježja koja su zajednička svim kaznenim djelima i koja se moraju ispuniti da bi u konkretnom slučaju postojalo kazneno djelo: radnja (kao voljno ponašanje čovjeka), biće kaznenog djela, protupravnost i krivnja. S obzirom da nije dokazano, barem ne do stupnja potpune izvjesnosti, da bi opt. Enes Viteškić ostvario jedno od općih obilježja kaznenog djela, radnju koja bi ispunila biće kaznenog djela za koje se optužuje, ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, ovaj je, temeljem čl. 354. toč. 3. ZKP, oslobođen od optužbe za isto.

Temeljem čl. 123. st. 1. ZKP, troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. s. 2. toč. 1. do 5. ZKP, te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava suda.

U Osijeku, 29. siječnja 2007. god.

Zapisničar
SANDRA BADŽA, v.r.

Predsjednik vijeća
ZVONKO VEKIĆ, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranke i branitelji imaju pravo žalbe u roku od 15 dana, računajući od dana primitka pismenog otpravka iste. Žalba se podnosi u 4 istovjetna primjerka ovom sudu, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DOSTAVITI:

1. ŽDO u Osijeku na br. K-DO-68/2002.
2. Opt. Enes Viteškić, Vladislavci, Ul. k. Tomislava 59
3. Branitelj Davor Krtić, odv. iz Osijeka

za točnost otpravka-ovlašteni službenik
MIRJANA DELALIĆ